

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยสยาม

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

คณะวิทยาศาสตร์/ภาควิชาเทคโนโลยีการอาหาร

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

127-432 การประกันคุณภาพและสุขาภิบาลอาหาร

2. จำนวนหน่วยกิต (ชั่วโมงบรรยาย-ปฏิบัติการ-ค้นคว้าด้วยตนเอง)

3 หน่วยกิต 3(2-3-4)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

3.1 หลักสูตร

วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการอาหาร

3.2 ประเภทของรายวิชา (วิชาศึกษาทั่วไป / วิชาเฉพาะ / วิชาเลือกเสรี)

วิชาเฉพาะ

- 4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
 - **4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา** อาจารย์อำพรรณ ชัยกุลเสรีวัฒน์
 - 4.2 อาจารย์ผู้สอน อาจารย์อำพรรณ ชัยกุลเสรีวัฒน์
- 5. ภาคการศึกษา ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 2/2556 ชั้นปีที่ 4

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)

127-321 เคมือาหาร 2 127-325 กรรมวิธีการแปรรูปอาหาร 2 และ127-223 จุลชีววิทยาทางอาหาร

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

อาคาร 14 ห้อง 14-505

9. วันที่จัดทำรายละเอียดของรายวิชา หรือวันที่มีการปรับปรุงครั้งล่าสุด

25 ตุลาคม 2556

หมวดที่ 2. จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1. อธิบายกฎข้อบังคับและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์อาหารและระบบการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารที่สำคัญ
- 2. อธิบายความหมายและขอบข่ายระบบการสุขาภิบาลโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร
- 3. รู้จักการวางระบบงานทางสุขาภิบาลโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร
- 4. รู้วิธีการควบคุมการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ในทุกขั้นตอนในการผลิตอาหาร
- 5. ทราบและเข้าใจการสุขาภิบาลในกระบวนการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์อาหาร
- 6. ทราบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในอุตสาหกรรมอาหาร
- 7. เข้าใจหลักการของการใช้ระบบ HACCP และ GMP ในการประกันคุณภาพอาหาร

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

- 1. เพื่อให้นักศึกษามีฐานความรู้ในการศึกษาวิชาอื่น ๆ ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหาร
- 2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ฐานความรู้ในวิชานี้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหาร

หมวดที่ 3. ส่วนประกอบของรายวิชา

1. คำอธิบายรายวิชา

ขั้นตอนและมาตรการดำเนินการสำหรับการประกันคุณภาพ หลักการควบคุมคุณภาพ วัตถุดิบ กระบวนการ ผลิต และผลิตภัณฑ์ ปัจจัยคุณภาพและการตรวจวัดคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการควบคุมคุณภาพ ความปลอดภัยของ อาหาร โปรแกรมการสุขาภิบาลโรงงานอาหาร กฎหมายอาหาร หรือข้อกำหนด หลักเกณฑ์หรือมาตรฐานการผลิต ผลิตภัณฑ์อาหารทั้งในประเทศและต่างประเทศ การจัดทำระบบประกันคุณภาพสำหรับอุตสาหกรรมอาหาร

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้/ภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การ	การศึกษาด้วย
45 ชั่วโมง	ไม่มี	ฝึกงาน	ตนเอง
		ไม่มี	90 ชั่วโมง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรม ที่ต้องพัฒนา

- 1) มีจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ(1.1)
- 2) แสดงความซื่อสัตย์สุจริตอย่างสม่ำเสมอ (1.2)

1.2 วิธีการสอน

- 1) เปิดโอกาสให้นักศึกษามีการตั้งคำถามหรือตอบคำถาม หรือแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม ในชั้นเรียนในโอกาสต่างๆ
- 2) อาจารย์ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในเรื่องต่างๆเช่นการตรงต่อเวลาและรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา เป็นต้น

1.3 วิธีการประเมินผล

- 1) สังเกตพฤติกรรม การเข้าเรียน การส่งงาน งานกลุ่ม การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วม ชั้นซักถาม มีจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และการมีสัมมาคารวะต่อผู้อาวุโส อาจารย์ มีความขยัน ซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา
- 2) สังเกตพฤติกรรมการเข้ากลุ่มของนักศึกษา

2. ความรู้

2.1 ความรู้ ที่ต้องได้รับ

- 1) มีความรู้หลักการทฤษฎี (2.1)
- 2) มีความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (2.2)
- 3) รู้กฎระเบียบ ข้อกำหนดทางวิชาการและการเปลี่ยนแปลง (2.4)

2.2 วิธีการสอน

- 1) อาจารย์ผู้สอนบรรยาย และใช้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น ให้นักศึกษาหาทางค้นคว้าหาข้อมูล เพิ่มเติม และ การค้นคว้าทางอินเตอร์เน็ต เป็นต้น
- 2) มอบหมายงานรายบุคคลและกลุ่ม
- 3) นักศึกษานำเสนอรายงาน

2.3 วิธีการประเมินผล

- 1) สอบกลางภาค
- 2) สอบปลายภาค
- 3) การทดสอบย่อย
- 4) ประเมินงานรายบุคคลและกลุ่ม

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญา ที่ต้องพัฒนา

1) สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจในบริบททางวิชาการและวิชาชีพ (3.3)

3.2 วิธีการสอน

- 1) อาจารย์ผู้สอนบรรยาย และใช้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น ให้นักศึกษาหาทางค้นคว้าหาข้อมูล เพิ่มเติม และการค้นคว้าทางอินเตอร์เน็ต เป็นต้น
- 2) มอบหมายงานรายกลุ่ม
- 3) นักศึกษานำเสนอรายงาน

3.3 วิธีการประเมินผล

- 1) สอบกลางภาค
- 2) สอบปลายภาค
- 3) ประเมินงานรายกลุ่ม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ที่ต้องพัฒนา

- 1) มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งงานรายบุคคลและงานกลุ่ม (4.1)
- 2) สามารถวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (4.4)

4.2 วิธีการสอน

- 1) มอบหมายงานรายบุคคลและกลุ่ม
- 2) นักศึกษานำเสนอรายงาน

4.3 วิธีการประเมินผล

1) ประเมินความรับผิดชอบจากงานรายบุคคลและกลุ่ม

5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ต้องพัฒนา

- 1) สามารถสรุปประเด็น และสื่อสาร ทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอ (5.2)
- 2) สามารถระบุเข้าถึงและคัดเลือกแหล่งข้อมูล (5.3)
- 3) มีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และใช้อย่างสม่ำเสมอในการรวบรวมข้อมูล แปลความหมาย และสื่อสารข้อมูลและแนวความคิด (5.4)

5.2 วิธีการสอน

- 1) การสอนโดยมีการนำเสนอข้อมูลจากการค้นคว้าทางอินเตอร์เน็ต เพื่อเป็นตัวอย่างกระตุ้นให้นักศึกษาเห็น ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอและสืบค้นข้อมูล
- 2) การแนะนำเทคนิคการสืบค้นข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- 3) มอบหมายงานรายกลุ่มให้นักศึกษาสามารถฝึกการสรุปประเด็น และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอ

5.3 วิธีการประเมินผล

- 1) ประเมินรายงานที่มีการสืบค้นข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในด้านการคัดเลือกแหล่งข้อมูล และ ติดตามความก้าวหน้า
- 2) ประเมินจากงานรายกลุ่ม

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนก′	1. แผนการสอน				
สัปดาห์	ดาห์ หัวข้อ/รายละเอียด จำนวน กิจกรรม		กิจกรรม	ผู้สอน	
ที่		ชั่วโมง	การเรียน การสอน สื่อที่ใช้	Ç	
1	แนะนำคำอธิบายรายวิชา	3	- อธิบายแผนการเรียน วิธีการเรียน การให้	อาจารย์อำพรรณ	
	ความหมายและขอบเขตของ		คะแนน และการมอบหมายงานให้ทำทั้งงาน		
	รายวิชา	วิชา รายบุคคลและกลุ่ม			
			- อาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษา		
			ซักถาม แสดงความคิดเห็น		

แบบ มคอ. 3

สัปดาห์	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน	กิจกรรม	ผู้สอน
ที่		ชั่วโมง	การเรียน การสอน สื่อที่ใช้	
2	อันตรายของการปนเปื้อนใน อาหาร	3	 อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ อาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษา ซักถาม แสดงความคิดเห็น มอบหมายให้ทำรายงานรายบุคคล เรื่อง อันตรายของการปนเปื้อนในอาหารส่งใน สัปดาห์ที่ 6 	อาจารย์อำพรรณ
3	จุลินทรีย์ที่เกี่ยวข้องกับการ สุขาภิบาลอาหาร	3	อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบอาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม แสดงความคิดเห็น	อาจารย์อำพรรณ
4	หลักการทำให้สะอาดและ วิธีการทำความสะอาด	3	- อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ - อาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษา ซักถาม แสดงความคิดเห็น	อาจารย์อำพรรณ
5	การฆ่าเชื้อและความรู้เกี่ยวกับ สารฆ่าเชื้อ	3	- อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ - อาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษา ซักถาม แสดงความคิดเห็น	อาจารย์อำพรรณ
6	- การวางผังและออกแบบ โรงงาน การออกแบบและสร้าง เครื่องมืออุปกรณ์ผลิตอาหาร - การสุขาภิบาลสถานที่เก็บ รักษาอาหารและโกดังสินค้า	3	 อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ อาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษา ซักถาม แสดงความคิดเห็น ทดสอบย่อยครั้งที่ 1 ส่งรายงานรายบุคคล 	อาจารย์อำพรรณ
7	การควบคุมแมลงและสัตว์นำ โรคในอุตสาหกรรมอาหาร	3	 อาจารย์อธิบาย พร้อมยกตัวอย่างประกอบ ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม แสดงความคิดเห็น มอบหมายให้ทำรายงานกลุ่ม เรื่อง มาตรฐานสากล ข้อกำหนดและกฎหมายด้าน อาหาร ส่งในสัปดาห์ที่ 14 และรายงานใน สัปดาห์ที่ 15 	อาจารย์อำพรรณ
8			สอบกลางภาค	•
9	การจัดการบุคลากร	3	อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบอาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม แสดงความคิดเห็น	อาจารย์อำพรรณ
10	การจัดหาน้ำดื่ม-น้ำใช้	3	อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบอาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม แสดงความคิดเห็น	อาจารย์อำพรรณ

แบบ มคอ. 3

สัปดาห์	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน	กิจกรรม	ผู้สอน
ที่		ชั่วโมง	การเรียน การสอน สื่อที่ใช้	
11	การกำจัดของเสียและน้ำทิ้ง	3	- อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ	อาจารย์อำพรรณ
			- อาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษา	
			ซักถาม แสดงความคิดเห็น	
12			- อธิบายเนื้อหาพร้อมยกตัวอย่าง	อาจารย์อำพรรณ
	ควบคุมคุณภาพโรงงาน		ประกอบการอธิบาย	
	อุตสาหกรรมอาหาร		- อาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษา	
			ซักถาม แสดงความคิดเห็น	
13	การใช้ระบบ HACCP ในการ	3	- อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ	อาจารย์อำพรรณ
	ประกันคุณภาพอาหาร		- อาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษา	
			ซักถาม แสดงความคิดเห็น	
			- ส่งรายงานกลุ่ม	
14	กฎหมายอาหาร พ.ร.บ. อาหาร	3	- อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ	อาจารย์อำพรรณ
	49 . 4		- อาจารย์ซักถามนักศึกษาและเปิดโอกาสให้	
	ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับ		นักศึกษาซักถาม แสดงความคิดเห็น	
	อุตสาหกรรมอาหาร		- ทดสอบย่อยครั้งที่ 2	
15	นำเสนอรายงานกลุ่ม	สนอรายงานกลุ่ม 3 - อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ		อาจารย์อำพรรณ
			- อาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษา	
			ซักถาม แสดงความคิดเห็น	
			- นำเสนอรายงานกลุ่ม	
16	อบรมความรู้ด้านอาหาร	3	- อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ	วิทยากรจาก
	ปลอดภัยจากหน่วยงาน		- อาจารย์ซักถามและเปิดโอกาสให้นักศึกษา	หน่วยงาน
	ภายนอก		ซักถาม แสดงความคิดเห็น	ภายนอก
17	สอบปลายภาค			

2. แผนการประเมินการเรียนรู้					
ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลนักศึกษา	สัปดาห์ที่	สัดส่วนของ		
		ประเมิน	การประเมินผล		
1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.3	สอบกลางภาค	8	25		
1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.3	สอบปลายภาค	17	40		
2.1, 2.2	การทดสอบย่อย (Quiz) 2 ครั้ง	6, 14	10		

แบบ มคอ. 3

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลนักศึกษา	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของ การประเมินผล
21 22 41	5081303131000		
2.1, 2.2, 4.1	รายงานบุคคล — ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบ (1%) — ความน่าสนใจ และทันสมัย (1%) — ความถูกต้องของข้อมูล และเข้าใจในเนื้อหา (3%)	0	5
2.1, 2.2, 2.4, 3.3 4.1, 4.4, 5.2, 5.3, 5.4	รายงานกลุ่ม (เรื่อง มาตรฐานสากล ข้อกำหนดและ กฎหมายด้านอาหาร) — เอกสารประกอบการรายงาน — ความรู้ ความเข้าใจทางวิชาการ ข้อกำหนด ทางวิชาการ และการเปลี่ยนแปลง (3%) — ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบในงาน (1%) — สามารถวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ (1%) — การคัดเลือกแหล่งข้อมูล ได้ถูกต้องและ เหมาะสม (1%) — สามารถสรุปประเด็นและการนำเสนอ (1%) — มีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดทำรายงาน (1%) — การรายงาน — ความสามารถในการนำเสนอ (2%) — สื่อในการนำเสนอ (2%) — ความเข้าใจในเนื้อหา และการตอบคำถาม (1%) — การประเมินพฤติกรรมกลุ่มโดยนักศึกษา (2%)	15	15
1.1, 1.2, 4.1	การประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความ	1-16	5
, ,	ขยัน ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ และการ มีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน	-	

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. หนังสือ ต่ำราและเอกสารประกอบการสอนหลัก สุมณฑา วัฒนสินธุ์. 2547. การสุขาภิบาลอาหาร. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

2. หนังสือ เอกสาร และข้อมูลอ้างอิง ที่สำคัญ

ศิวพร ศิวเวชช. 2536. การสุขาภิบาลโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร. New touch Media Corporation. บัญญัติ บุญญา. 2546. แนวทางปฏิบัติและการประยุกต์ใช้เรื่องความปลอดภัยของอาหาร. สยามศิลป์การพิมพ์.

3. หนังสือ เอกสาร และข้อมูลอ้างอิง ที่แนะนำ

Norman G. Marriott. 2003. Principles of food sanitation. Chapman and Hall. http://www.moodyinfo.com/

หมวดที่ 7. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

ให้นักศึกษาทุกคนประเมินประสิทธิผลของรายวิชา ซึ่งรวมถึง วิธีการสอน การจัดกิจกรรมในและนอกห้องเรียน สิ่ง สนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่ได้รับและเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงรายวิชา ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย

2. การประเมินการสอน

การประเมินการสอน จากการสังเกตขณะสอน ผลการสอบ และการทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

อาจารย์ผู้สอนทบทวน และปรับปรุงวิธีการสอน จากผลการประเมินประสิทธิผลของรายวิชา จัดทำแฟ้มสะสมงาน รายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา(มคอ.5) ทุกภาคการศึกษา ภาควิชากำหนดให้และมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในชุมชนนักปฏิบัติของคณะวิทยาศาสตร์ เพื่อหารือปัญหาการเรียนรู้ของนักศึกษาและร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

กรรมการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาทำหน้าที่ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชาโดยประเมิน คุณภาพของข้อสอบและความเหมาะสมของการให้คะแนน ตลอดจนพิจารณาระดับคะแนนในรายวิชา

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และ รายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น

ลงชื่อผู้รับผิดชอบรายวิชาและผู้สอน	หัวหน้าภาควิชา	คณบดีอนุมัติ
(อ.อำพรรณ ชัยกุลเสรีวัฒน์)	(ผศ.ดร.ธัญญาภรณ์ ศิริเลิศ)	(ดร.กาญจนา มหัทธนทวี)
//	//	//